პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

ცენტრ. და თბილისის კომიტ. ტეტის და სრულ. კომიტ. ს., ს., ს.-დ. და ფედერალისტთა დეპუტატების საბჭოთა ცენტრალურ ალმასრულებელ კომიტეტის ორგანო

რედაქცია: თბილისი, კრუზენშტერნის ქ. № 4.

მთავარი კანტორა: თბილისი, რუსთაველის პრ., № 24 მე-2 სართული).

რედაქციის მიღება საქმისათვის ყოველდღე გარდა კვირა უქმეებისა დილის 9—2 ს. ტელეფონები: სარედაქციო კოლეგ. № 14—76 მდივნის № 19 საერ. №

ხელის მოწერის თიური ფასი შემდეგია: პარტიულ ორგანიზაციებისა და პროფკავშირებისათვის მიტანით: ქალაქში—140 ათასი მანეთი, პროვინციაში—180 ათ. მ. ყველა დანარჩენ ხელის მომწერთათვის მ ტ ნით: ქალაქში 200 ათ. მ. პროვინციაში 240 ათასი ო. განცხადებები—10 ათ. მ. ნომპარელის სტრიქონი. სამკლოვიარო განცხადება 300 ათასი მ. ტელეფონის № კანტორისა № 5—43.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ფასი 10,000 მან.

პროვინციაში 12,000 მან.

№ 176 ხუთშაბათი, 3 აგვისტო 1922 წ. ყოველდღიური გაზეთი ხუთშაბათი, 3 აგვისტო 1922 წ. № 176

საქართველოს კომპარტიის თბილისის კომიტეტი წინადადებას აძლევს ყველა კომიხეიკებს პარასკევს, 4 აგვისტოს, მორიგ

ერთიან პარტიულ დღეს

დასვან დღის წესრიგში შემდეგი საკითხები:

1) ერთიანი ფულის ნიშანი ამიერ-კავკასიაში.

2) სასურსათო გადასახადის აკრეფა საქართველოში.

თბ. კომიტ. მდივანი: **კახიანი.**

ხუთშაბათს, 3 აგვისტოს საღამოს 6 საათზე ქალაქის აღმასკომის დარბაზში გაიმართება

საინსტრუქციო მოხსენება

მიმაგრებული ამხანაგებისათვის.

დღის წეს-რიგი.

ამიერ-კავკასიის ერთიანი ფულის ნიშანი სასურსათო გადასახადის აკრეფა საქართველოში

თბილისის კომიტეტის მდივანი **კახიანი.**

ყველა პარტიულ კომიტეტებს

ცირკულიარულად.

თითქმის მთელ აღმოსავლეთ საქართველოში დამთავრდა მოსავლის მოწევა.

ზოგიერთ ადგილებში უკვე შეუდგენ სასურსათო გადასახადების აკრეფას.

საქართველოს კომპარტიის ცეკა სასურსათო გადასახადის აკრეფის წარმატებით დაგვირგვინებას აკუთნებს ფრიად **სერიოზულ მნიშვნელობას** და ამიტომ წინადადებას აძლევს ყველა პარტიულ ორგანიზაციებს მიაქციონ ფხიზელი და განსაკუთრებული ყურადღება მის **თავის დროზე და წარმატებით ჩატარებას.**

სასურსათო გადასახადი აკრეფილი უნდა იქნეს ყველა 100 პროც.

ამ მიზნისათვის ცეკა წინადადებას იძლევა ჩატარებულ იქნეს „სასურსათო გადასახადის ორკვირეული.“ ამ „ორკვირეულის“ დაწყების დრო უნდა განსაზღვროთ თქვენ თვითონ ადგილობრივი პირობების მიხედვით.

„ორკვირეულის“ დაწყების შესახებ უნდა აცნობოთ ცეკას, რომელიც გაგზავნის ადგილობრივ პასუხისმგებელ მუშაკებს ადგილობრივ ამხანაგებს დასახმარებლად.

ცეკა წინადადებას გაძლევთ „გადასახადის კამპანია“ გამოიყენოთ პოლიტიკური მიზნებისათვის, იხელმძღვანელებთ რა პირდაპირ ამასთანავე დარიგული თეზისებით და აგრეთვე ცეკას № 154 ცირკულიარით.

საქართველოს კომპარტიის ცეკას მდივანი **ხაბაშვილი.**

სააგიტაციო-საპროპაგანდო განყოფილების გამგე **კვირკაძე.**

სახურსათო გადასახადის კამპანია.

(თეზისები აგიტატორებისათვის).

1. პოლიტიკური მდგომარეობა აყენებს პარტიის წინაშე აუცილებლობას მთელი ყურადღება მიაქციოს ქვეყნის სამეურნეო სიძლიერის აღორძინებას ადგილობრივი საშუალებებითა და მუშურ გლეხური ხელისუფლების მაქსიმალური ენერგიის გამოჩენით.

2. გენუისა და ჰაագის კონფერენციები დასრულდა. აქ მსოფლიო კაპიტალი შეეცადა წაეჩხირა ყელში ბაწარი ყველა საბჭოთა რესპუბლიკებისათვის, მაგრამ მათ ეს ვერ შეძლეს. მუშათა კლასმა ამაყათ უარყო ყველგვარი ცდა ბურჟუაზიისა ამ მიმართულებით. კაპიტალისტურმა სამყარომ უარი სთქვა მიეღო მონაწილეობა გაპარტახებულ მოთეორიო მეურნეობის აღორძინების საქმეში და ჭირდით საბჭოთა რესპუბლიკის მეურნეობის აღდგენაში. მსოფლიო მტაცებლების მიზეზით გენუის კონფერენცია ჩაშალა და არავითარი პრაქტიკული შედეგები კაპიტალისტურ სახელმწიფოებთან მოლაპარაკებამ, ცხოვრების ნორმალურ პირობების აღ გენის შესახებ,—არ გამოიღო, მიუხედავათ ჩვენი ერთგვარი დათმობისა ზოგიერთ საკითხებში. ეუვი არ არის იმაში, რომ საბჭოთა ხელის უფლება წარ.დგა გენუის კონფერენციის წინაშე, ყველა საბჭოთა რესპუბლიკებისა და კერძოდ **საქართველოს,** მშრომელთა საარსებო ინტერესების დამცველის როლში. ეს ფაქტი უნდა შეგნოს ყოველმა მუშამ, გლეხმა, წითელ არმიელმა და ყოველმა პატიოსანმა ინტელიგენტმა.

3. გენუისა და ჰაագის კონფერენციების მსოფლიო მტაცებლების მიერ **ბოროტი მიზნებით ჩაშლის შემდეგ, სულიერი და მატერიალური ძალების** ასაღორძინებლად მან შეამსუბუქა შიმშილობისა დაასათესი მასალის ნაკლებობის ყველა უბედურებანი მიმდინარე წელიწადში. იგი უფასოდ ურიგებდა დამშეულ მცხოვრებლებს—გლეხკაცობას სათესლე მასალას, მიწების დასათესად, რომ მომავალში სიმშილობა თავიდან აგვეცილებია.

ამ ჟამად, როდესაც კარგი მოსავალის იმედია, გლეხობა უნდა დაეხმაროს თავის ხელისუფლებას: უმტკივნეულოდ ჩაბაროს მას სასურსათო გადასახადი. ეუვს გარეშეა, რომ გლეხობას არც ერთი ხელისუფლების დროს არ მიუღია იმდენი დახმარება, რამდენიც მან მიიღო საბჭოთა ხელისუფლების დროს. მისთვის ზურუნველყოფილია სავსებით **მშვიდობიანი მუშაობა სამუშაო ფრონტზე.**

8. საბჭოთა ხელისუფლება, რომელიც სდგას გლეხობის საარსებო ინტერესების დაცვის ნიადაგზე, იცავს მას მტრებისა და სისხლის წმოველთა ყოველგვარ თავდასხმისაგან.

მოვახშეებმა, ჩარჩმა და ვაჭრებმა ისარგებლეს რა გლეხობის უკიდურესი გაჭირვებით ამ ზამთრისა და გაზაფხულის განმავლობაში დასდევს მათთან საშინელი ჩარჩული ხელშეკრულებანი მოსავალი მოსავლის ხარჯზე და ამ რიგად მიჭონდათ ახალი მოსავლის თითქმის ნახევარზე მეტი ნაწილი.

საბჭოთა ხელისუფლება არას დროს არ დაუშვებს გლეხობის ჩარჩებისა და მოვახშეების საშინელ ბრძყვლებში ჩაგდებას. მან, სახალხო კომისართა საბჭოს განსაკუთრებული დადგენილებით გამოაცხადა ყველა ხელშეკრულებანი ჩარჩებისა გლეხობასთან გაუქმებულად.

9. სასურსათო გადასახადი—ყველა ზე უფრო ადვილი, მაგრამ ამავ დროს ახალი ფორმაა ბეგარისა გლეხობისათვის. და როგორც ასეთს, ეჭვს გარეშეა, არა არსებითად, ან სიძნელის გამო, არამედ ჩვეულების მიხედვით, გლეხობა შეიძლება მოეკიდოს უარყოფით.

საჭიროა პირველ ხანებში **ფართოდ** გავშალოთ აგიტაცია და პროპაგანდა გლეხკაცობაში **სახურსათო გადასახადის ცნობისათვის,** როგორც ბეგარის ახალი ფორმისა, მაგრამ ყველაზე უფრო **ადვილისა და მიზანშეწონილისათვის.**

10. სასურსათო გადასაბადის მთელი სიმძიმე გადატანილი უნდა იყოს **„კულაკებსა“** და შეძლებულ გლეხობაზე. ამ მუშაობაში უნდა ჩაება უღარიბესი გლეხობა და მათი აქტიური დახმარებით უნდა იქნეს ატარებული ეს კამპანია.

სასურსათო გადასახადის კამპანიამ უნდა დაარაზმოს უღარიბესი გლეხობა. მან უნდა დაანაწილოს სოფლი. მან უნდა გამოგლიჯოს **„კულაკების ბობოლების ბრყვალებიდან** მთელი უღარიბესი გლეხობა. მან უნდა განავითაროს და გაათვითცნობიეროს გლეხობა **„კულაკებთან“ და ბობოლებთან** ბრძოლაში.

11. გლეხობა ხედავს რა იმას, რომ საბჭოთა ხელისუფლება არის ერთად ერთი ხელისუფლება, რომელიც მას მაქსიმალურად უზრუნველყოფს მის მშვიდობიან მუშაობას და შეძლებისდაგვარად უსუფთუქებს ცხოვრების ძნიმე ტვირთს ამდენხანს აქტიურად იცავს მას და მის მხრივ არც ერთხელ კრინტიც კი არ დაძრულა.

ამის გამო ამდენხანს ჩვენ კონტრრევოლიუციონურ პარტიებს არავითარი გავლენა არ ჰქონებიათ გლეხკაცობაში და ეხლა მათ სასურ. გადასახადზე სურთ გაზარდონ ცოტათი მაინც თავისი პოლიტიკური კაპიტალი და სასურსათო გადასახადის ნიადაგზე სურთ მათ ააxანყონ გლეხობა საბჭოთა ხელისუფლების წინააღმდეგ. ჩვენი კონტრრევოლიუციონერი, უმთავრესად მენშევიკები, იციან რა მათ რომ სასურსათო გადასახადი უჩვეულო ფორმაა ბეგარისა ჩვენი გლეხობისათვის, სარგებლობენ ამ გარემოებით და თავის სპეციალურად გამოშვებულ პროკლამაციებში ასურათებენ სასურსათო გადასახადს, როგორც სახეს ძველი ბატონყმური ბეგარისას.

ისინი მოუწოდებენ გლეხობას არ ჩააბარონ სასურსათო გადასახადი და წინააღმდეგობა გაუწიონ ამ მხრივ საბჭოთა ხელისუფლებას. მათ სურთ, რომ ჩვენი მუშები დ წითელ არმიელები შიმშილობდნენ. მათ სურთ გამოიწვიონ სახელმწიფოში ანარქია და კიდევ უფრო გააძლიერონ სამეურნეო გაპარტახება.

საჭიროა **ფართოდ განუმარტოთ** გლეხობას მენშევიკების აგიტაციისა და წინადადების მთელი სიბოროტე, უნდა მოვაგონოთ გლეხობას ის უბედურებანი და პოხრებანი, რომელსაც მენშევიკები ახდენდნენ თავიანთი ბატონობის დროს, როდესაც ისინი ცეკლითა და მახვილით ანადგურებდენ რევოლიუციონურ გლეხობას, ხოლო ეხლა კი გამოდიან მათი ინტერესების დამცველის როლში.

ყველანი სასურსათო გადასახადის კამპანიისათვის.

ყველანი მენშევიკების პროვოკაციის გამოაშკარავებისაკენ.

სახურსათო გადასახადის ხრულიად აკრეფა არის ფუძე გლეხობის კეთილდღეობისა, თითქმის სავსებით განდაურებულ მეურნეობის აღორძინების საფუძველი.

საქართველოს კომპარტიის ცეკას სააგიტაციო-საპროპაგანდო განყოფილება

მსოფლიო რევოლიუციისათვის

კომუნისტური ინტერნაციონალის აღმასკომმა ამ ბოლო დროს რამოდენიმე ფრიად საყურადღებო მოწოდება გამოაქვეყნა მუშათა კლასისადმი.

არსებითად ეს მოწოდებები ეხებიან ერთი და იმავე რიგის მოვლენებს. ესაა მსოფლიო ბურჟუაზიის მიერ შეტევის გაძლიერება პროლეტარიატის წინააღმდეგ, რასაც ამ ჟამად ადგილი აქვს ყველა კაპიტალისტურ ქვეყნებში. ისტორიის მიერ სასიკვდილოდ განწირული ბურჟუაზია უკანასკნელ ღონეს ხმარობს, რათა გამოაკეთოს და განამტკიცოს ომით და რევოლიუციებით შერყეული თავის ბატონობა, გაამაგროს, ძირმომპალი კაპიტალისტური, წყობილება.

საერთაშორისო მასშტაბით ამ შავი ზრახვის განხორციელების ცდის ერთ ეპოზოდს,—და უმთავრეს ეპიზოდს, წარმოადგენს მისი გადრეტებული ბრძოლა საბჭოთა რუსეთის წინააღმდეგ.

თავის თავად ცხადია, რომ სანამ არსებობს ნშრომელთა დიკტატურა დედა მიწის ერთ მეექვსედზე, ბურჟუაზიას არ შეუძლია დამშვიდებულად და უშიშრად გრძნობდეს თავს. საბჭოთა ფედერაცია უკვე თავს არსებობის ფაქტით, აგრედვე რევოლიუციონური მოქმედებით მუდმივ საფრთხეს წარმოადგენს მსოფლიო ბურჟუაზიის ბატონობისათვის. საბჭოთა რესპუბლიკების მუშათა კლასი ზურგს უმაგრებს ყერ კიდევ კაპიტალის მონობაში მყოფ დანარჩენ ქვეყნების პროლეტარიატს და ამხნევებს მას რევოლიუციონური ბრძოლისათვის.

მეორე მხრივ მსოფლიო ბურჟუაზია არ სთმობს თავის კლასობრივ ინტერესებს რუსეთში როგორც იმიტომ, რომ ეს კიდევ უფრო შეარყევდა მის მატერიალურ ბაზას, აგრედვე იმიტომაც, რომ ეს იქნებოდა მისი სრული უძლურების დადასტურება, მისი კაპიტულიაცია პროლეტარიულ რევოლიუციის წინაშე.

ამიტომაცაა, რომ მსოფლიო ბურჟუაზია ასეთ შეურიგებელ პოზიციაზე დგას და თავგამოდებით იბრძვის საბჭოთა რუსეთის დასამხობად და დასამონებლად. და თუ აქ ის ამ მიზანს მიაღწევს, ამით არა მარტო რუსეთში დაკარგულ სიმდიდრეს დაიბრუნებს და ეკონომიურად მოღონიერდება, არამედ საერთოდ გამაგრდება და შეუდარებლად უფრო იოლად შესძლებს საკუთარ ქვეყნების პროლეტარიატის დამორჩილებას და ექსპლოატაციას.

აქედან ცხადია, თუ რა განუზომელი საერთაშორისო მნიშვნელობა აქვს რუსეთის რევოლიუციის საბოლოო გამარჯვებას ყველა ქვეყნის მუშათა კლასისათვის.

მაგრამ უნდა აღინიშნოს ხაზგასმით, რომ ჯერ კიდევ არა საკმაო სიძლიერით ისმის ამ უკანასკნელის ხმა საბჭოთა რევოლიუციის დასაცავად. და ამაში უდიდესი დანაშაული მუძლვის ბურჟუაზიის მიერ მოსყიდულ ყველგან ინტერნაციონალების ბელადებს. ისინი ყოველი საშუალებით ხახელს უტეხენ რუსეთის რევოლიუციას და ხელისუფლებას დასავლეთის მუშების თვალში და ცდილობენ ხმა არ ამოღებინონ მის სასარგებლოდ. მათ მიერ მუშათა ერთიანი ფრონტის ჩაშლა, გენუის და ჰაგის დასპირდაპირებლად მუშათა მსოფლიო კონგრესის მოწუწვევლობა, ესენი ბის პროცესის გაწამებო გამართული პროვოკაციული კამპანია და ბევრ სხვა რამ რევოლიუციის და საბჭოთა ხელისუფლების დამარცხების საქმეს ემსახურება.

და თუ მსოფლიო ბურჟუაზიამ გენუის კონფერენციაზე და შემდეგ უფრო მეტი ციინიზმი ჰაագის თათბირზე უმსვამი თავხედობა გამოიჩინა და ევროპა რუსეთის სამეურნეო აღორძინების მაგივრად საბჭოთა ფედერაციის სრული გაცარცვა და დამონება მოიწადინა,—ამის უმთავრესი მიზეზია საერთაშორისო მუშათა კლასის სისუსტე და დაჭასულობა. ბურჟუაზიამ თავის ყვითელი აგენტების დახმარებით შეძლო პროლეტარიატის დიდი ნაწილის გაჩუმება, ამ გარემოებამ ბურჟუაზია გაათამამა და საბჭოთა რუსეთის წინააღმდეგ ბრძოლის გუნებაზე დააყენა. ბურჟუაზიამ ჩაშალა როგორც გენუის, ისე ჰაგის კონფერენცია, და არ არის აცილებული შესძლებლობა, რომ ის შეეცდება ძველი გზით და საშუალებით,—იარაღით, შიგნით შეთქმულებათა მოწყობით და სხ., საბჭოთა ხელისუფლების ჩახშობას.

მაგრამ ბურჟუაზიის იერიში მიმართულია არა მარტო საბჭოთა ფედერაციის წინააღმდეგ. იგი ამავე დროს ცდილობს ამოძრას ლაგამი რევოლიუციონურ ბრძოლის გზაზე გამოსულ დასავლეთის პროლეტარიატს. და ამ საქმეშიც მას გულმოდგინედ უწყობენ ხელს 2 და 2 ნახ. ინტერნაციონალების ხელმძღვანელები.

ამ მხრივ საყურადღებოა კერძოდ გერმანიის ამბები. იმას მაგვარად, რომ ამ ქვეყნის მონარქიული კონტრრევოლიუციის წინააღმდეგ შეიქმნათ მუშათა ერთიანი ფრონტი, მიეღოთ მონარქისტების აღსავეველად განსაკუთრებული ზომები, შეედგინათ მუშათა მთავრობა,—სოციალ გამცემლები ფარულად ლახვარს სცემენ ზურგში გერმანიის პროლეტარიატს, უთანხმდებიან ბურჟუაზიულ და მონარქიულ ჯუნუებს, თითქმის ხელუხლებლად სტოვებენ უბოროტეს კონტრრევოლიუციონერებს და დევნიან რევოლიუციონურ მუშებს, რომელთაც ხადაწყვიტეს განსრალური ბრძოლის მიცემა თავიანთ კონტრ-რევოლიუციისათვის ამას მოწმობს რესპუბლიკის თავდაცვის განსაკუთრებული კანონის ისტორიაც, რომელიც (კანონი) ისე დაამახინჯეს, რომ მისი გამოყენება უფრო შეიძლება (და გამოიყენებენ კიდეც) რევოლიუციონური პროლეტარიატის წინააღმდეგ, ვიდრე მონარქისტების.

მაგრამ ბურჟუაზიის ასეთ თავდასხმაზე გადმოსვლას მუშათა კლასის წინააღმდეგ და მოღალატე „სოციალისტების“ ბლოკს ეკსპლოატატორებთან ადგილი აქვს არა მარტო გერმანიაში, არამედ მთელ კაპიტალისტურ სსოფლიოში.

მუშათა ხელფასის შემცირება, სამუშაო დღის გადიდება, თეთრი ტერორი ჩვეულებრივ და მასიური მოვლენის ხასიათს ღებულობს ყველა ბურჟუაზიულ ქვეყნებში.

დომბალის გასამართლება პოლონეთში, ირლანდიის ჯალათის ვილსონის მკვლელების პროცესი, მუშებისათვის წართმევა პრესის, სიტყვის, კრების, ეკონომიურ გაფიცვის თავისუფლების მთელ რიგ ქვეყნებში,—ბურჟუაზიის სიმხეცე პოლონეთში, ლატვიაში, ესტონიაში, რუმინიაში, იტალიაში და დანარჩენ სახელმწიფოებში იმის მაჩვენებელია, რომ მსოფლიო ბურჟუაზიას მოუწადინებია სისხლში ჩახშობს მუშათა კლასი, გასტეხოს მისი ძალა და წაართვას ის მცირე უფლებებიც, რომლითაც ის სარგებლობს „დემოკრატიულ“ წყობილების პირობებში, რათა აღადგინოს თავის განკიკთხავი და აღვირახსნილი თარეში.

მდგომარეობა სერიოზულია და მოითხოვს მუშათა კლასისაგან ყველა ძალების ამოძრავებას. კომინტერნის აღმასკომის მოწოდებები ახასიათებენ ასეთ მდგომარეობას და მოუწოდებენ მსოფლიოს მუშათა კლასს დაირაზმოს ერთიანი ფრონტით და გადავიდეს შეტევაზე გათამამებულ ბურჟუაზიის დასამხობად და ძალაუფლების თავის ხელში ჩასაგდებად.

ჩვენ ეუვი არ გვეპარება, რომ საერთაშორისო მუშათა კლასი შეიგნებს იმ საფრთხეს, რომელსაც უმზადებენ მას ბურჟუაზია და მისი აგენტები—2 და 2 ნახ. ინტერნაციონალიდან, და გაერთიანებული ძალებით ჩაებმება სამკვდრო - სასიცოცხლო ბრძოლაში ეკსპლოატატორთა ხროვის დაუზოგველი აღკვეთისათვის და შრომის სუფევის დასამყარებლად. ისტორია გადამწყვეტ მოქმედებას მოითხოვს მუშათა კლასისაგან, და ეს უკანასკნელიც გამოიჩენს დღევანდელი მომენტის შეგნებას და იარაღით ხელში გამოვა თავის კლასობრივ ინტერესების განხორციელების ურყევი გადაწყვეტილებით.

გერმანიის მუშათა კლასს

(კომინტერნის აღმასკომის მოწოდება)

ამხანაგო მუშებო და მუშა ქალებო!

გერმანიაში დღეს ისეთი ამბები ხდება, რომელიც არა თუ აყენებენ გერმანიის პროლეტარიატს სერიოზული ამოცანების წინაშე, არამედ ღირსნი არიან გახდენ ყველა სხვა და სხვა ქვეყნების მუშებისა და მუშა ქალების უდიდესი ყურადღების საგნათ.

გერმანიის სოციალ-დემოკრატის მეთაური ფილიპე შეიდემანი, რომლის სახელთანაც არის დაკავშირებული უდიდესი ისტორიული ღალატი, რომელიც ჩაიდინა სოციალ-დემოკრატიამ, სწერდა ამ დღეებში გაზ. „ფორვერტსის“ ფურცლებზე, რომ ჩვენ ვდგვართ გერმანიის ისტორიის სულ ახალ პუნქტზე ისევე, როგორც ამას ადგილი ჰქონდა 1914 წლის 4 აგვისტოს. და ამ ახალ პუნქტზე გერმანიის სოციალ-დემოკრატია თავის მე-2 ანტერნაციონალით კვლავ განიცდის უჩვეულ მარცხს. იგი იხსნის თავის ნიღაბს და ჩნდება მთელი ქვეყნის წინაშე, როგორც პარტია უსირცხვილო გამყიდველობასა მუშათა კლასის ინტერესებისა.

რესპუბლიკა გაყიდეს.

ომის განმავლობაში, ყველა თავისი სამარცხვინო მოქმედებათა გასამართლებლად, გერმანიის სოციალ-დემოკრატია ლაპარაკობდა გერმანიის დამოუკიდებლობის დაცვაზე, რომლის გარეშეც შეუძლებელია დემოკრატიის არსებობა და მუშათა მოძრაობის განვითარება. თავისი მომაკვდინებელი ღალატი ნოემბრის რევოლიუციის დროს, სოციალ დემოკრატიამ ისევ ახსნა აცილებლობით, პროლეტარიატის დიქტატურის დამყარების ცდის თავიდან ასაცილებლად, რომელსაც შეუძლია გამოიწვიოს შედეგად ძნოლად მონობა და უბედურებანი, მაშინ როდესაც რესპუბლიკა და დემოკრატია გვიხსნიან ფართო გზას სოციალიზმისაკენ.

და აი ჩვენ ვხედავთ, რომ გერმანიის სოციალ-დემოკრატია უკვე მზადაა ჩაუგდოს ის ბურჟუაზიული რესპუბლიკა რეაქციის ხელებში.

რა მოხდა.

ჯერ კიდევ გუშინ შეიდემანელებმა კომუნისტებთან ერთად, მუშათა მასების მოთხოვნილების გამო, ხელი მოაწერეს და წარადგინეს მოთხოვნილებანი მონარქისტების წინააღმდეგ განსაკუთრებული კანონების გამოცემის შესახებ, ორ ჯერ გამოიყენეს მათ მთელი გერმანიის მუშები უდიდეს დემონსტრაციებზე დასამტკიცებლად იმისა, რომ ისინი მზად არიან იბრძოლონ ამ მოთხოვნილებათათვის.

რაღა მოხდა? როგორ ასრულებენ ისინი თავისი წმინდა ფიცს? სიტყვები, ერთიანი პროლეტარიული ფრონტის შესახებ მათ ბაგედან რომ გაისმოდა იყო უბრალო ყბედობა მხოლოდ. მაშინ როდესაც კომუნისტებმა უარი სთქვეს დამოუკიდებლად გამოსვლებზე. მათ კოალიციებში მოლაპარაკება დაიწყეს ბურჟუაზიულ პარტიებთან და უარი სთქვეს თავიანთ მოთხოვნილებათა ნახევარზე. მათ უარი სთქვეს გერმანიიდან ძველი დინასტიების გაძევების უფლებაზე, თუ გინდ ისინი აშკარად და ცინიკურადაც კი აწარმოებდენ მონარქისტულ პროპაგანდას.

მათ უარი სთქვეს აშკარად დაესაჯათ განსაკუთრებული კანონებით მონარქისტები. უარი სთქვეს რკინის ხელებით ამოეგლიჯათ ამიერიდან მონარქისტული ნაშთები და ამით ხელი შეუწყვეს მონარქისტულად განწყობილ მასჯულებს, ეს განსაკუთრებული კანონი გამოეყენებინათ იმ რევოლიუციონერ მუშათა წინააღმდეგ, რომელნიც იბრძოდენ ბურჟუაზიული რესპუბლიკის პროლეტარულ რესპუბლიკათ გადაქცევისათვის.

და სწორედ ამ დროს, გერმანიის სოციალ-დემოკრატიის საბოლოოდ დამარცხებისა და განადგურების ჟამს, ჭკვის იარაღს გერმანიის დემოუკიდებელ სოციალ-დემოკრატიული პარტია. პარტია, რომლის პროგრამაშიც ღრუბლებულია პროლეტარიატის დიქტატურა და საბჭოთა რესპუბლიკა, ახლა სურვილს აცხადებს შევიდეს ბურჟუაზიულ კოალიციონურ მთავრობაში.

იმოქმედეთ თქვენ თვითონ!

გერმანიის მუშებო და მუშა ქალებო! გერმანიის კომუნისტებს ძალიან კარგათ ესმით, რომ ბურჟუაზიული რესპუბლიკა არ არის იარაღი პროლეტარიატის ხელში, მაგრამ მიუხედავათ ამისა, მხოლოდ მათ მოგიწოდებთ თქვენ რესპუბლიკის ნამდვილათ დაცვისაკენ, რომელსაც ყოველ შემთხვევაში, შეუძლია გახდეს საბჭოთა პროლეტარიატის დიქტატურის და სოციალიზმის ბრძოლის ასპარეზათ. მათ უარი სთქვეს ყოველგვარ დამოუკიდებელ გამოსვლებზე, სანამ კიდევ არსებობდა მცირეოდენი იმედიც კი იმისა, რომ სოციალ-დემოკრატია და პროფკავშირთა ბიუროკრატია იბრძოლებდა საკუთარი მოთხოვნილებათა დაკმაყოფილებისათვის.

მაგრამ კომუნისტებს არ შეუძლიათ და არ სურთ გახდენ მონაწილენი გერმანიის პროლეტარიატის მონარქისტული რეაქციისათვის გაცემის საქმისა და აი დაჭრა უკანასკნელ საათმა, როდესაც ჩვენ თქვენ გიუწერებით: **„იმოქმედეთ თქვენ თვითონ!“**

ყოველი ღონე იხმარეთ იმისათვის, რომ ყარი ათქმევინოთ თქვენ ხელმძღვანელებს ბურჟუაზიასთან კოალიციაზე, დაიჯერეთ ჩვენი რეკომენდაცია და დაიწყეთ ბრძოლა მუშური მთავრობის შეიქმნისათვის. თუ თქვენ ამას ვერ მოახერხებთ, განდეგნეთ თქვენი ხელმძღვანელები და თვითონ დაიწყეთ მოძრაობა, ვინაიდან იმ შემთხვევაში თუ გაიმარჯვებს მონარქისტულ კაპიტალისტური რეაქცია, არა თქვენ ხელმძღვანელებს, არამედ თქვენ, მთელ სახელმწიფოში, ფაბრიკებსა და სახელოსნოებში, მოგიხდებათ აიტანოთ თავიანთ შეურიგებელი თეთრი ტერორი მონარქისტულ მკვლელების ბანდებისა

დაარსეთ მოქმედების კომიტეტები.

მუშებო და მუშა ქალებო! მოღალატე მეთაურებისა და ბურჟუაზიის ამ დარაზმულ ძალას თქვენ უნდა დაუპირისპიროთ თქვენი საკუთარი ორგანოები ბრძოლის სახელმძღვანელოდ. უკვე გერმანიის მრავალ ქალაქებში თქვენ დაარსეთ კონტროლისა და მოქმედების კომიტეტები, რომ აქტიურად გაატაროთ ცხოვრებაში შეერთებულად შემუშავებული და წარდგენილი მოთხოვნილებანი.

თუ მეთაურების გამყიდველობა შესწყვეტს ამ გაერთიანებულ მუშაობას, თქვენ საკონტროლო კომიტეტები უნდა გადაქცეთ ბრძოლის ორგანოებათ, რაზეც შეძლება გენქნესთ მოღალატე მეთაურების გარეშე და წინააღმდეგ, განაგრძოთ ბრძოლა მონარქისტული რეაქციის საბოლოო განადგურებამდის. დაარსეთ მუშათა კომიტეტები და იმოქმედეთ ვანურჩევლად თქვენი პარტიული რწმენისა.

მოქმედების კომიტეტები უნდა გახდენ თქვენი ბრძოლის ხელმძღვანელ ორგანოებათ.

დაუმტკიცეთ თავის მოვალეობათა მოღალატე მეთაურებს, რომ თქვენ ფარა არა ხართ, რომელიც შეიძლება შერიკონ უკანვე მონარქისტულ ფარებში

თქვენმა მეთაურებმა გღალატეს თქვენ, ბურჟუაზიასთან ბრძოლის შიშის გამო. დაუმტკიცეთ მათ, რომ ისინი უნდა ძრწოდენ მუშათა კლასის წინაშე, რომლის მოთმინების ფიალაც აივსო ამდენი გამყიდველობის გამო.

ძირს კოალიციონური მთავრობა!

ძირს აშკარა და ნიღაბ აკრული მონარქისტები!

ძირს მონარქიის სოციალ-დემოკრატიული მოკავშირენი!

გაუმარჯოს ბრძოლას მუშური მთავრობისათვის!

გაუმარჯოს რევოლიუციონურ მუშათა კლასის ერთიან რევოლიუციონურ ფრონტს!

გაუმარჯოს მუშათა რევოლიუციონურ მოქმედების კომიტეტებს.

კომინტერნის აღმასკომი.

ქ. მოსკოვი 18 ივლისი 1922 წ.

საქართველოს ეროვნული ბიბლიოთეკა

რადიო-დეპეშები

(„კავკასტა“)

გერმანიის ამბები

გერმანია და საფრანგეთი.

ნაუენი. 1 აგვისტო (რადიო). მარკის კურსის უკანასკნელ ხანებში დაცემა ბერლინში გამოწვეულია საფრანგეთის ნოტით, გადასახადების შემცირებაზე უარის თქმის შესახებ. ამ ნოტამ მნიშვნელოვანად გააართულა პოლიტიკური მდგომარეობა. გერმანული გაზეთები ამბობენ, რომ გერმანიას ხელახლა მოესპო საშუალება იმოქმედოს მოკავშირეთა სურვილების თანახმად.

გაზ. „ობსერვერი“ აფრთხილებს პარიზს, რომ მეტად სახიფათოა ის თვალსაზრისი, რომ მიუჯერებლად იქნება მიყვანილი ბალანსამდე.

გაზ. „ნიუ-იორე-გერალდის“ აზრით საკონტრიბუციო კომისია, მიუხედავად იმ პოზიციისა, რომელიც უკავია პარიზს, მიანიშნებს გერმანიას ვალების გადახდის ვადის და გადასახადების შემცირებას.

გაზეთს არ სჯერა, რომ ინგლისი, იტალია და ბელგია დაუშვებენ საფრანგეთის თვითნებობას... გარანტიების საერთაშორისო კომისია თავის მოხსენებაში ამბობს, რომ გერმანიას შეუძლია შეაგროვოს 300.000 მილ. მარკამდე (ოქროთი) და გაადიდოს მრავალი ახალი გადასახადების შემოღებით.—მაგრამ ეს ზომები მეორე ხარისხოვანი ხასიათისანი არიან. უმთავრესია კაპიტალების საზღვარ-გარეთ არ გაშვება და მარკის სტაბილიზაცია.

რომი. 1 აგვისტო (რადიო). გუშინ გერმანიის რამოდენიმე ქალაქში გაიმართა პაციფისტური მანიფესტაციები.

კონტრიბუცია.

კროიდონი. 1 აგვისტო (რადიო) ბელგიის პრემიერმა განაცხადა, რომ საჭირო იყო ბანკირები კვლავ შეკრებულიყვნენ და განეხილათ საკითხი გერმანიის გადასახადის შესახებ არა მარტო ეკონომიური, არამედ პოლიტიკური თვალთასაზრისითაც.

ესერების პროცესი

უკეთებს რა რეზიუმეს თავის სიტყვას კრილენკო გადადის კანონების სწორ ფორმულიროვკაზე ბრალდებულთა მოქმედების შესაფასებლად. კრილენკო აყალიბებს თვითეულ ბრალდებულის დანაშაულობას და მიუთითებს კანონის იმ მუხლებზე, რომლის ძალითაც ბრალდებულებმა უნდა აგონ პასუხი. „ტრიბუნალი, ამბობს კრილენკო, სასჯელის საკითხის განხილვის დროს, ვალდებულია გამოვიდეს პირველ ყოვლისა იმ საერთო ხასიათის მოსაზრებიდან, რომელიც მოყვანილია სისხლის სამართლის კოდექსის საერთო ნაწილში. კოდექსის ეს ნაწილი იხილავს სასჯელს, როგორც ღონისძიებას ახალ დანაშაულთა წინასწარ აღკვეთისა და დამნაშავეთათვის საშუალების მოსასპობად ჩამოავლინაც არ ჩაიდინონ ასეთი დანაშაული. კრილენკო აღნიშნავს, რომ სასამართლოს აქვს უფლება, თავის შინაგანი რწმენისა და საქმის გარემოებათა მიხედვით არ მიუსაჯოს ბრალდებულს სასჯელი, შეუძლია აღნუსხოს თავისი ძოქმედების მოტივები და შეივიდეს შუამდგომლობით სრულიად რუსეთის ცენტრალური აღმასრულებელ კომიტეტის პრეზიდიუმში. ტრიბუნალს შეუძლია შეასუსტოს ბრალდებულთა პასუხისმგებლობა, რომელნიც არავითარ საფრთხეს რესპუბლიკისათვის არ წარმოადგენს, ვინაიდან ჩვენი სისხლის სამართლის კოდექსი კი არა სჯის (დამახინჯებულია), არამედ იცავს რესპუბლიკას სოციალურად საშიშ ელემენტებისაგან.

კრილენკო მოითხოვს სასჯელის უდიდეს ზომას პირველი ჯგუფის ყველა ბრალდებულთათვის ბერანის, სტომბანის და მარგომეცკის გამოკლებით.

„ჩვენი მიზანია, ამბობს კრილენკო, ტრიბუნალის მიზანია, პირველ ყოვლისა დასვას საკითხი ამ პირთა საშიშროების შესახებ რესპუბლიკისათვის. ტრიბუნალი არის მუშათა კლასის კლასიურ ბრძოლის ორგანო, რომელიც მიმართულია პროლეტარიატის მტრების წინააღმდეგ. ამიტომ მე ვფიქრობ, რომ ამ პირთა მთელი ჯგუფის სასჯელის ზომის საკითხის დასმის დროს, გარდა მათისა, ვინც მე გამოვყავი, შესაძლოა მხოლოდ დახვრეტის მისჯა, ყველა იმ დანაშაულებისათვის, იმ სისხლისათვის, იმ სამონელებისა და მთელ იმ ტანჯვა-ვაებისათვის, რომელიც ჩვენ ამ ხუთი წლის განმავლობაში განვიცადეთ და რომელიც დაატეხეს თავს რესპუბლიკას იმ პირებმა, რომელთაც აქ განაცხადეს, რომ ისინი მომავალშიაც არ დაანებებენ თავს, რომ მთელი თავისი ფიზიკური და გონებრივი ძალები მოახმარონ იმას, რომ მომავალშიაც მიაყენონ ზიანი ჩვენ საქმეს, რისთვისაც ჩვენ ვიბრძვით 5 წლის განმავლობაში. ჩვენ ტანჯვით მოვიპოვეთ უფლება ჩვენი მტრებისაგან თავდაცვისა—ათავებს კრილენკო მთელი დრამაზის ხანგრძლივი ტაშით.

კრილენკოს სიტყვა გაგრძელდა 16 საათი და დამთავრდა ღამის 2 საათზე 29 ივლისს.

— 31 ივლისის სხდომაზე გენდელმანი იწყებს სიტყვას (გამოტოვებულია)... ამ პროცესის პოლიტიკურ მნიშვნელობის გამოსარკვევად, ის ამბობს, რომ ამ პროცესით კომუნისტების პარტიას სურს დაამტკიცოს რომ კომუნისტები არიან ნამდვილი რევოლიუციონერები. გენდელმანი ფიქრობს, რომ პროცესი გამოიგონეს მხოლოდ იმისათვის, რომ კომუნისტებმა იციან, რომ საბჭოთა ხელისუფლების ყველაზე უფრო საშიში მოწინააღმდეგე არის ესერების პარტია და არა მემამულეები და ბურჟუები.

შემდეგ გენდელმანი გადადის მხილებათა განხილვაზე, რომელიც წარმოადგინეს სახელმწიფო ბრალმდებლებმა ბრალდებულთა წინააღმდეგ. გენდელმანი იწყებს ტერორისტულ აქტებიდან და ამტკიცებს წინანდებურად, რომ ესერების პარტია ტერორის წინააღმდეგი იყო. გენდელმანი უარყოფს ტერორისტულ აქტის მოწყობას სახალხო კომისართა საბჭოს მატარებლის წინააღმდეგ და გამოგონებულ ამბად სთვლის ლენინზე პირველ თავდასხმას, სცდილობს რა ძველი ვექილის ფანდებით გაამტყუნოს მოწმეთა ჩვენება. ის უარყოფს პარტიის მონაწილეობას და ცდას წევრთა სანქციას ვოლდარსკის მკვლელობაში და ლენინზე თავდასხმის მოწყობაში. გენდელმანს მოჰყავს ის მოსაზრება, რომ ვითომ კონსპლიოგამ და ეფიმოვმა, ლენინზე თავდასხმის სახით, მოაწყეს საქორწილო მოგზაურობა მოსკოვში. გენდელმანს ეჩვენა ეპარება, რომ ასეთ პირობებში შესაძლებელი იქნებოდა საწამლავი „კურარეს“ მიღება. გენდელმანი ამტკიცებს, რომ ესერების პარტიული წრეები არა თუ არ აწყობდენ წინამღოლთა წინააღმდეგ დამოუკიდებელ ტერორისტულ აქტებს, არამედ აკავებდენ მუშათა მასებს ბოლშევიკურ წინააღმდეგობისადმი თვით გასამართლების („სამოსულის“) წინააღმდეგ. სავსებით კომიკურია გენდელმანის განცხადება, რომელიც ამტკიცებს, რომ ვითომ ესერები იცავდენ საბჭოთა წინამძღოლებს გაატრებულ მუშების თავდასხმისაგან. ეხება რა მთელ იმ პერიოდს, რომელშიაც მოხდა ვოლოდარსკის მკვლელობა, გენდელმანი ამტკიცებს, რომ არავითარი სპეციალური ორგანიზაცია ამ მკვლელობის მოსახდენად არ არსებობდა. მხოლოდ იყვნენ სერგეევი, სემინოვი და სხვა „დრუჟინიკები“. მიუხედავად ყველა ბრალდებულ მებრძოლთა (ბოევიკი) ჩვენებების სრული თანხმობისა, გენდელმანი უარს ყოფს იმით, რომ ის განზრახ აბნევს პროცესში მონაწილეებს. გენდელმანი უარყოფს აგრეთვე იმას, რომ ესერების პარტიას არავითარი დამოკიდებულება არ ჰქონდა ურიცკიზე თავდასხმის მოწყობასთან.

უარყოფს რა შემდეგ ლენინზე თავდასხმას გენდელმანი იშვიათობს და უარყოფს სანქციას, რომელიც მისცა დონსკოიმ კაპლანს და აცხადებს, რომ ესერების პარტია ფიქრობდა, რომ კაპლანი აკეთებდა მეტად მნიშვნელოვან საქმეს რევოლიუციის თვალსაზრისით.

ტიმოფეევის სიტყვა.

მოსკოვი. 2 აგვისტო (რადიო) ტიმოფეევი იწყებს თავის სიტყვას კატეგორიული განცხადებით, რომ ბრალდებულებს არა აქვთ განზრახვა არც შეიპყრონ და არც უარყონ თავიანთი მოქმედება. „თქვენის თვალსაზრისით ამბობს ტიმოფეევი, ჩვენ ვართ შეუნანებელი დამნაშავენი, რეციდივისტები.“

ტიმოფეევის სიტყვა ეხება ესერების პარტიის ურთიერთობას უცხოეთის სახელმძღვანელოებთან. ტიმოფეევი ამტკიცებს, რომ ურთიერთობა იყო, მაგრამ არა იმ პირებთან და იმ მიზნებით, რომლის შესახებაც აქ ბრალმდებელი ლაპარაკობდა. „ჩვენი დამოკიდებულება დესანტთან და მოკავშირეთა დამოკიდებულება სულ სხვა და სხვა იყო: მოკავშირეებს უნდოდათ დესანტი და საოკუპაციო მტაცებლობა, ესერები მოითხოვდენ დესანტის დახმარების და განმტკიცების მიზნით.“

შემდეგ ტიმოფეევი ამტკიცებს, რომ მოკავშირეებისაგან ესერების პარტიას ფული არ აუღია არც მოსკოვში, არც კიევში და მოკავშირეებთან არავითარი შეთანხმება საბჭოთა ხელისუფლების წინააღმდეგ ბრძოლის საწარმოებლად მას არ დაუდვია. ეხება რა აღმოსავლეთის ფრონტს, რომელიც ვითომც და მიმართული იყო გერმანელების წინააღმდეგ, ტიმოფეევი აცხადებს, რომ ფრონტი (დამახინჯებულია)... არ აძლევდა საშუალებას საბჭოთა ხელისუფლებას დაებრუნებია გერმანიისათვის სამხედრო ტყვეები, რომელნიც ვოლგის მხარეში იმყოფებოდნენ, რასაც გერმანიისათვის უდიდესი მნიშვნელობა ჰქონდა. ტიმოფეევი ამბობს, რომ როგორც ეი ომი გათავდა, ესერებმა გაბედული პროტესტი განაცხადეს ინტერვენციის წინააღმდეგ, რაც აღნიშნული იყო პარტიის მე-9-ე ყრილობაზე. სანამ ბრძოლა სწარმოებდა, ესერებმა გადასწყვიტეს შეედგინათ საკუთარი ხელისუფლება. ისინი პროტესტს აცხადებდენ საზღვარგარეთ საბჭოთა ხელისუფლების აღიარების წინააღმდეგ მაგრამ როდესაც საბჭოთა ხელისუფლება ფაქტიურად გახდა სრულიად რუსეთის ხელისუფლებად, ესერებმა მხარი დაუჭირეს მის ცნობას და ეხლაც არიან მომხრე საბჭოთა ხელისუფლების აღიარებისა არა მარტო დეფაქტოთ, არამედ დე იურეთაც.

ეს განცხადება ტიმოფეევისა, დიამეტრალურათ ეწინააღმდეგება ადმინისტრატიულ ცენტრის მთელ მუშაობას და იმ დებულებებს, რომელსაც თავის წერილში ანვითარებს ჩერნოვი საზღვარგარეთ.

ეხება რა ადმინისტრატიულ ცენტრის მუშაობას, ტიმოფეევი აცხადებს, რომ (გამოტოვებულია)... სიტყვის დასასრულში ტიმოფეევი ეკამათება ბალშევიკებს და აცხადებს:

„ჩვენ ერთი გზა არ გვაქვს. ჩვენ დავრჩებით მათთან, ვისაც თქვენ სოციალ-გამყიდველებს უწოდებთ.“

გოცის სიტყვა.

1 აგვისტოს დილის სხდომაზე გოცი, ეხება რა იმ საკითხებს, რომელიც დაკავშირებულია სამოქალაქო ომის დასაწყისთან, არ უარყოფს იმას, რომ ოქტომბრის გადატრიალების მიზნებს იზიარებდენ მშრომელთა ყველა მასები, რომ ესერების პარტიის მეორე ყრილობამ დაადასტურა ეს გადატრიალება. გოცი აღიარებს, რომ ყრილობა იძულებული იყო ასე მოქცეულიყო, რადგან გადატრიალება მომხდარი ფაქტი იყო. „ოქტომბრის გადატრიალების შემდეგ,—ამბობს გოცი ესერების პარტიის წინაშე არა ერთხელ იდგა საკითხი თებერვლის რევოლიუციის მონაპოვართა დაცვის შესახებ. ესერები აშკარად ებრძოდენ ბოლშევიკებს. ცეკამ მომანდო მე მომეწყო შეიარაღებული ძალა ბოლშევიკების წინააღმდეგ. თუ რომ ბრძოლის წარმოება მოგვიხდა სამშობლოს და რევოლიუციის დაცვის დროშის ქვეშ, ეს მოხდა არა იმიტომ, რომ ესერებს უნდოდათ შირმა ჩამოეფარებინათ პარტიისათვის და დაემალათ თვისი მონაწილეობა ბოლშევიკების წინააღმდეგ წარმოებულ ბრძოლაში, არამედ იმიტომ, რომ თავდაცვის კომიტეტი იყო „უფრო ძლიერი და ფართო ორგანიზაცია“, ვინაიდან მასში შედიოდენ ყველა დემოკრატიული პარტიები და მხოლოდ ამ დროშის ქვეშ შეიძლებოდა უფრო ადვილად მიგვეღწია გამარჯვებას.

შემდეგ გოცი ლაპარაკობს იუნკრების აჯანყების შესახებ, რომელსაც ის თავისებურად აშუქებს და ბოლოს გადადის შეიარაღებულ გამოსვლებზე „უჩრედიელების“ დასაცავად. გოცი ამტკიცებს, რომ გამოსვლა არ მოხერხდა მხოლოდ იმიტომ, რომ ესერებს არ ჰყავდათ საკმაო ძალები. დემონსტრაცია იყო არა შეიარაღებული, რადგან ესერების შეიარაღებული ძალები არ გამოსულან. გოცი 5 იანვარს სთვლის ბოლშევიკების ტაქტიკის შეცვლის დღეთ.

შემდეგ გოცი ჩერდება ბალხის ბატონობის უპირატესობაზე პროლეტარიატის დიქტატურის წინაშე.

გადადის რა ესერების სამხედრო მუშაობის დახასიათებაზე. გოცი აღნიშნავს, რომ ამ მუშაობის მიზანი იყო მხოლოდ ძალების დაგროვება. ეს გაგრძელდა, მისი აზრით პარტიის მე-8 ყრილობამდე მხოლოდ მე-8 ყრილობამ დაადგინა ხელახლა სცადონ შეიარაღებული ბრძოლა ბოლშევიკების წინააღმდეგ. ესერების დამარცხების მიზეზად გოცს მიაჩნია წითელ-არმიის და საბჭოთა რესპუბლიკის დაცვის სხვა ორგანოების ჩქარი ორგანიზაცია.

სამარის ფრონტზე დამარცხების შემდეგ ესერების პარტია იძულებული იყო დაეწყო ბრძოლა ბოლშევიკების წინააღმდეგ, რომელიც [illegible] ფრთხეს წარსდგენდა.

ამიტომ იყო, რომ ესერების პარტიამ უარი სთქვა ბოლშევიკების წინააღმდეგ შეიარაღებულ ბრძოლაზე და გადასწყვიტა ეწარმოებინა პოლიტიკური ბრძოლა.

ეკამათება რა სიტყვის დასასრულში პოკროვსკის, გოცი ჩერდება პოკროვსკის სიტყვის დასკვნაზე რომლიც მოითხოვდა ტრიბუნალისაგან ესერების ბურჟუაზიულ და რეაქციონურ პარტიად აღიარებად. გოცი მიმართა: „ჩვენ ვიყავით და დავრჩებით კიდეც სოციალისტებად, შემდეგშიც ჩვენ ვიმუშავებთ ისევე, როგორც ვმუშაობდით დღემდე“

წითელ რესპუბლიკებში

მთიულეთის რესპუბლიკა.

კაგკავი. (დეპეშით). მდიულეთის საოლქო პარტკომმა, მიიღო რა მხედველობაში ადგილობრივ პრესის მატერიალურ საშვალებების სიმცირე ჩაგრეთვე მე 19 ყრილობის დადგენილება, რომ რუსეთის კომპარტიის თითეული წევრი არის ერთსა და იმავე დროს როგორც მკითხველი ისე ხელის მომწერი გაზეთის, დაავალა ყველა მუშაკებს ხელი მოაწერონ გაზეთზე ინდივიდუალურად, ან კოლექტიურად პასუხის მგებელი მუშაკები, როშლებიც ღებულობენ გაზეთებს თანამდებობის მიხედვით, ვალდებულნი არიან ხელი მოაწერონ ცალ-ცალკე თითოეულმა, და გამოწერილი ეკზემპლიარი გადასცენ მთიულეთის საოლქო პარტკომს.

მთიულეთის „კულაკები“

მთიულეთის „კულაკები“ საგულისხმო ზომებს ღებულობენ გამოცემულ დეკრეტის გამო, რომელიც აუქმებს ძველებურ ხელშეკრულების წეს მოსავლის შესახებ, ადგილი აქვს ზოგიერთ შეუგნებელ გლეხობის თავისუფალ შეთანხმებაში ჩაერევას. ცოტას შემდეგ ესერების პარტია იძულებული იყო დაეწყო ბრძოლა [illegible] ნაალმდეგ, რომელიც [illegible] ტიით. დეკრეტმა მაინც ბევრ მსხვერპლს აუხილა თვალები.

მოსავალის დღესასწაული.

განვლილ მოსავლის დღესასწაულზე მთიულეთის რესპუბლიკაში ოსეთში, საჩეჩნეთში და ინგუშეთში, მთიულები სიხარულით გამოსთქვამდნენ თავიანთ მადლობას საბჭოთა ხელისუფლებისადმი, რომელმაც გაანთავისუფლა ღარიბები და მით მისცა მათ საშუალება მოსავლის თავის საკუთრებად მოწვევისა.

ინიციატივა იზრდება.

საბჭოთა ხელისუფლების დროს ინიციატივის თავისუფლება აშკარად მოსჩანს მთიულეთის სოფლებში. ოსეთში სოფელ ალტავსკში მოწყობილია კარგი წისქვილი. სოფელ. ბაკუნდალში შეუდგენ ადგილობრივ სიმდიდრეთა ელექტროფიკაციას და კოხში შემოღებულია სამრეწველო მეგაღეობა. კარჯინში გაადფართოვეს სამრეწველო მებოსტნეობა და მეგაღეობა.

კაპიტალიზმის სამეფოებში

ბერძნები და კონსტანტინოპოლი.

ნაუენი. 1 აგვისტო (რადიო). სახელმწიფოებმა უარყვეს საბერძნეთის თხოვნა, კონსტანტინოპოლის დაკავების ნებადართვის შესახებ. ბრიტანეთის რეზერვები გავიდენ მალტიდან კონსტანტინოპოლში. ბერძნებმა გადმოსხეს როდოსკოში 25.000 კაცი და გაუგზავნეს ანგორას ულტიმატუმი, რომელიც ითხოვს ანტანტის სამშვიდობო წინადადების მიღებას.

ქემალისტებს განზრახვა აქვთ აწარმოვონ შემოტევა კონსტანტინოპოლზე, თუ რომ ბერძნები გადალახავენ ჩატალჯის ხაზს. საბერძნეთის არმიას განზრახული აქვს ანტანტის სამშვიდობო წინადადების მიღებას.

უმაღლესმა კომისრებმა არწმუნეს ბერძნები, რომ ისინი ჩერდებიან ჩატალჯის ხაზზე.

კონსტანტინოპოლის რაიონში.

ბორდო. 1 აგვისტო (რადიო). გაზ. „ტაიმსი“ ამბობენ ცნობებს, ჩატალჯის საზღვარზე ფრანგებსა და ბერძნებს შორის მომხდარ შეტაკების და ბერძნების რეგულიარულ ჯარებს და ოსმალებს შორის სროლის ატების შესახებ. ხმებმა, ბერძნების სამზადისის შესახებ, გამოიწვია კონსტანტინოპოლში მცხოვრებთა ევროპიულ ნაწილიდან აზიურ ნაპირზე გადასახლება.

უმაღლესმა კომისრებმა არწმუნეს ფიქრობდენ, რომ საბჭოთა მთავრობა რამოდენიმე წლის მძიმე ბრძოლის შემდეგ, დაწანდება ძრის მიწმადის, სანამ არ დავა იმ დონემდე, რომელზედაც თვით ისინი სდგანან და შეეცდება შეარიგოს რუსეთის პროლეტარიატი კაპიტალისტურ ექსპლოატაციას. საბჭოთა ხელისუფლება, რომელიც წარმოიშვა პროლეტარული რევოლიუციის წიაღიდან, საერთაშორისო პროლეტარიატის განმანთავისუფლებელი ბრძოლის ავანგარდი, დარჩა მტკიცე ერთგული პროლეტარული რევოლიუციის მიზნებისა, იგი მხოლოდ ანგარიშს უწევს თქვენი ბრძოლის განვითარების ხელ ტემპსა და გულცივად, აფასებდა რა არსებულ მდგომარეობას, მზად იყო წასულიყო იმ დათმობაზე, რომელიც აუცილებელი იყო პროლეტარიატის დიქტატურის შემდეგშიაც არსებობისათვის. მაგრამ მან უყოყმანოდ უარყო ის წინადადებანი, რომელნიც მისგან მოითხოვდნენ ხელისაღებას ოქტომბრის რევოლიუციის მონაპოვარზე. მან უარი სთქვა დაებრუნებია რუსეთის მუშათა კლასი კაპიტალისტურ უღლის ქვეშ. მან უარი სთქვა რუსეთის მუშების მომავალი თაობის მონობაში ჩაგდებაზე. მან არ მოისურვა იმ პოზიციების დაკლა, რომელიც [illegible] თავის განწირვით, დაიჭირეს რუსეთის მუშებმა და გლეხებმა.

რუსეთის საბჭოთა რესპუბლიკა იბრძვის თქვენთვის, პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, იგერიებს რა ყოველგვარ გალაშქრებას ოქტომბრის რევოლიუციის მონაპოვართა წინააღმდეგ. ყველა ქვეყნების მუშებო და მუშა ქალებო, იგი იცავს არა მარტო რუსეთის პროლეტარების უფლებებს, არამედ თქვენ საკუთარ უფლებებსაც. ინგლისისა და ამერიკის მუშებო, თქვენც იბრძვით, მაღაროების, მადნეულობისა და რკინის გზების ნაციონალიზაციისათვის. იტალისა და გერმანიის პროლეტარებო! თქვენც იბრძვით მრეწველობის სოციალიზაციისათვის. და თუ კაპიტალისტური სამეფო ასე გაცხარებით მოითხოვს საბჭოთა მთავრობისაგან [illegible] ფაბრიკების უკანვე დაბრუნებას, ის იმიტომ, რომ ამ ფაბრიკების დაბრუნებას, მათ წაუპოტინებს ხელები რუსეთის ბუნებრივ სიმდიდრეთ, რომ ამით უზრუნველეყოთ ამ ვალების გადახდა. საბჭოთა რუსეთი რომ ამაზე დათანხმებულიყო, ეს იქნებოდა მომასწავებელი არა მარტო იმისა, რომ რუსეთის მუშები და გლეხები დღესვე გაგვეხადა ანტანტის მონებათ, არამედ იმისიც, რომ შეძლებას მივცემდით მას ეძარცვა რუსეთის სახალხო სიმდიდრე რამოდენიმე თაობის განმავლობაში. ეს იქნებოდა რუსეთის რევოლიუციისათვის, თავისი ცარიელი არსებობის შესანარჩუნებლად მარტო, უარი ეთქვა მის წინ დასახულ მიზანზე და აღარ ყოფილიყო ავანგარდი ინტერნაციონალური პროლეტარიატისა. ეს იმის დამამტკიცებელი იქნებოდა, რომ მართალნი არიან 2 და 2 ნახევარი ინტერნაციონალების დეზერტირები და წაჯეკ-უკუჯეკობის პოლიტიკის მატარებელნი, რომელნიც ამტკიცებენ იმას, რომ კომუნისტურ პარტიამ და საბჭოთა ხელისუფლებამ დაივიწყეს ლოზუნგები ოქტომბრის რევოლიუციისა და უკვე მზად არის გახდეს იმ ძალად, რომელიც სდგას კაპიტალისტური ექსპლოატაციის სადარაჯოზე. ბურჟუაზიის წარმომადგენლები, რომელთაც დაივიწყეს თავისი [illegible] რევოლიუციონური წარსული, [illegible] ალბად მოელოდენ [illegible] აციას. ალბად შე-2 და 2 ნახევარი ინტერნაციონალების წარმომადგენლები შვალება საბჭოთა რუსეთის დაჩაგრებით ააღორძინოს თავისი სახალხო მეურნეობა და შემდეგ დაიწყოს მოვალეებთან ანგარიშების გასწორება. რაც შეეხება ფაბრიკებსა და მაღაროებს, რომელნიც ეკუთვნოდათ უცხოელ კაპიტალისტებს, საბჭოთა რუსეთმა ამის შესახებ განაცხადა, რომ იგი არავითარ შემთხვევაში არ დასთანხმდება მათ უკანვე დაბრუნებას. ის ფულები, რომლითაც შენდებოდენ ეს ფაბრიკები, გამოწოვილი იყო მათივე სახელმწიფოს მუშათა შრომიდან.

ამავე ფულებით საკმარისი ოფლი და სისხლი ამოსწურწურეს უცხოელ კაპიტალისტებმა რუსეთის მუშებისაგანაც. რუსეთის პროლეტარიატს არ შეუძლია ამ ფაბრიკების დაბრუნება, რადგანაც მხოლოდ მათი მომავალი განვითარების წყალობით, იგი შეძლებს დაამუშავოს სამეურნეო ღირებულებანი, განადგურებული ქვეყნის მომავალი აღორძინებისათვის, სასოფლო მეურნეობის გაჯანსაღებისათვის, და იმ ხარკის გადასახდელათ რომელსაც მისგან მოითხოვენ უცხოელი ვეშაპები. იგი მას უკან აღარ დააბრუნებს, ვინაიდან მაშინ ტყუილუბრალოდ ჩაიღვრება, ის სისხლის მორევი, რომლის საფასურითაც მან გადაარჩინა რევოლიუცია ოქტომბრის რევოლიუცია, რომელმაც გადასცა რუსეთის მშრომელ ხალხის გამგებლობაში ფაბრიკები და მამულები, —იყო პირველი ნაბიჯი საერთაშორისო პროლეტარიატისა, კაპიტალისტური უღლისგან განთავისუფლების გზაზე. უკუღმა ნაბიჯი აღარ იქნება გადადგმული, რითაც არ უნდა დაგვიჯდეს იგი ჩვენ.

მაგრამ საბჭოთა რუსეთი მზათ არის ერთგვარად აუნაზღაუროს ზარალი უცხოელ კაპიტალისტებს, თუ ისინი ახალი კრედიტების საშვალებით, დაეხმარებიან რუსეთს მისი სახალხო მეურნეობის აღორძინების საქმეში. მან განაცხადა თანხმობა ზოგიერთ ფაბრიკების [illegible] ზე.

საბჭოთა მთავრობა მზად იყო გაეღო დიდი მსხვერპლი, რომ შეძლებოდა კაპიტალისტურ სახელმწიფოებთან ზავის ჩამოგდება და მიეცა საშვალება საბჭოთა რუსეთის დაჩაგრებით ააღორძინოს თავისი სახალხო მეურნეობა და შემდეგ დაიწყოს მოვალეებთან ანგარიშების გასწორება. რაც შეეხება ფაბრიკებსა და მაღაროებს, რომელნიც ეკუთვნოდათ უცხოელ კაპიტალისტებს, საბჭოთა რუსეთმა ამის შესახებ განაცხადა, რომ იგი არავითარ შემთხვევაში არ დასთანხმდება მათ უკანვე დაბრუნებას. ის ფულები, რომლითაც შენდებოდენ ეს ფაბრიკები, გამოწოვილი იყო მათივე სახელმწიფოს მუშათა შრომიდან.

ამავე ფულებით საკმარისი ოფლი და სისხლი ამოსწურწურეს უცხოელ კაპიტალისტებმა რუსეთის მუშებისაგანაც. რუსეთის პროლეტარიატს არ შეუძლია ამ ფაბრიკების დაბრუნება, რადგანაც მხოლოდ მათი მომავალი განვითარების წყალობით, იგი შეძლებს დაამუშა

ეროვნული ბიბლიოთეკა

პორტას, რომ კონსტანტინოპოლი დაცული იქნება.

გაზ. „ტაიმის“ ცნობით ბრიტანეთის ჯარების მოძრაობა ევროპიულ ნაპირიდან აზიურ ნაპირისაკენ უკვე დაიწყო.

ბერძნების მოქმედება.

ბორდო. 1 აგვისტო (რადიო). საფრანგეთის პრესა ითვალისწინებს კონსტანტინოპოლზე ბერძნების შეტევისა და კონიის ავტონომიის გამოცხადების სერიოზულ შედეგებს. გაზეთები აღნიშნავენ, რომ ეს ეწინააღმდეგება არა მარტო მოკავშირეთა ამა წლის 26 მარტის გადაწყვეტილებას, არამედ მშვიდობიანობის დამყარების ცდასაც.

გაზ. „პტი პარიზიენის“ აზრით აუცილებელ პირობებს მივყევართ იქითკენ, რომ მოკავშირენი გამოიცვლიან თავის კეთილ-განწყობილებას საბერძნეთისადმი. ეს გარემოება საგანს მისცემს ქემალისტებს შემოუტიონ კონსტანტინოპოლს.

კონსტანტინოპოლიდან მიღებულ დეპეშის თანახმად ქემალისტებმა განიცხადეს, რომ იმ შემთხვევაში, თუ ბერძნები აწარმოებენ კონსტანტინოპოლისაკენ მოძრაობას, მაშინ ისინი შეებრძოლებიან ნეიტრალურ ზონაში იმისადმი. გაზეთები იმედოვნებენ, რომ საბერძნეთი აიღებს ხელს თავის განზრახვებზე, რომელსაც შეუძლია ცუდი შედეგები მოჰყვეს საბერძნეთის ხალხისათვის.

იტალიის კაბინეთის კრიზისის გამო.

ბორდო. 1 აგვისტო. (რადიო) მეფემ მიიღო ესიტტონი. ფაქტი დღეს აწარმოებდა მოლაპარაკებას პარლამენტის პოლიტიკურ ჯგუფების წარმომადგენლებთან.

— საზოგადოებრივი აზრი და პრესა ბრალს დებენ სოციალისტებს და მათ პოზიციას სთვლიან სოციალისტების კონგრესის მოახლოების შედეგად, რომელსაც მათ უნდა წარუდგინონ ანგარიშები თავის ყოფაქცევის შესახებ.

ლოიდ-ჯორჯი.

ნაუენი. 1 აგვისტო (რადიო) გაზ. „სიუნდეი ტაიმსის“ ცნობით, ლოიდ-ჯორჯი, რომელსაც განზრახული აქვს გაემგზავროს ფერლონგში 10 აგვისტომდე, გაუკეთებს ამ დღეებში სეიმიოზულ განცხადებას თემთა პალატას, საკონტრიბუციო პრობლემის შესახებ.

ლოიდ ჯორჯის და პუანკარეს შეხვედრა.

ნაუენი. 1 აგვისტო (რადიო) გაზ. „ჩიკაგო ტრიბუნის“ ლონდონის კორესპონდენტი ამბობს, რომ ინგლისის ფინანსისტები ფიქრობენ, რომ მოზიობისია ლოიდ-ჯორჯის და პუანკარეს შეხვედრა არ მოხდეს, თუ რომ მოლაპარაკების შედეგი საეჭვოა, ვინაიდან ახალი მარცხი სრულებით გაართულებს მდგომარეობას.

გაზ. „ფიგაროს„ ცნობით, პუანკარე დაჟინებით მოითხოვს, რომ 15 აგვისტომდე მოხდეს მისი ლოიდ-ჯორჯთან შეხვედრა, როდესაც მას განზრახული აქვს შემოიღოს საკონტრიბუციო გადასახადების რეორგანიზაციის ფრანგული გეგმა, რომელიც შედგენილია ლესტერის სქემით გერმანიის ვალების შემცირების შესახებ.

ინგლისის მდგომარეობა.

ნაუენი. 1 აგვისტო (რად.) ინგლისის მუშების ლიდერმა ტომასმა ლეიტონში წარმოსთქვა სიტყვა, რომელშიც მან განაცხადა, რომ მუშახელის მოთხოვნილების შემცირება არის უაზრო პოლიტიკის შედეგი, რომელიც ბოლოს და ბოლოს მიიყვანს ინგლისს აუწერელ გალატაკებამდე, თუ რომ გერმანიაც არ მიიღებს ისეთივე შესაძლებლობას, როგორიც მიიღეს სხვა სახელმწიფოებმა. გერმანიის მდგომარეობა მეტად სერიოზულია. თუ რომ კომუნისტები ან მონარქისტები მოეკიდებიან სათავეში ცივილიზაცია და დემორკრატია იგემებს ამის შედეგებს.

დღევანდელი არეულობა მოხდა იმის გამო, რომ მოკავშირეები მისდევენ საფრანგეთის უნდობლობის პოლიტიკას, რომელიც უარყოფილ უნდა იქნეს, არა იმიტომ რომ მას მიყვეყევით ომისაკენ, არამედ იმიტომაც, რომ სხვა გზა არ არის, ინგლისის უმუშევრობისაგან თავის დასახსნელად.

გაფიცვები ამერიკაში.

ნაუენი. 1 აგვისტო (რადიო). ტრედ-იუნიონების ჯარმა პრეზიდენტ გარდინგის შუამავლობაზე დიდი გაოცება გამოიწვია. რკინისგზელთა გაფიცვების მდგომარეობა რთულდება.

ნახშირი.

ნაუენი. 1 აგვისტო (რადიო). ინგლისში ნახშირის ყასმა მაიმატა, შეერთებულ შტატების მიერ ინგლისიდან ნახშირის გატანის გამო.

კონსტანტინოპოლში.

კროიდონი. 1 აგვისტო (რადიო). მოკავშირე სახელმწიფოებმა ძალის სარდლის საშუალებით მიიღეს სასწრაფო და ენერგიული ზომები ბერძნების ავანტიურის წინააღმდეგ. გარინგტონმა გამოუშვა მოწოდება, რომელშიაც ის ამბობს, რომ იმ ტერიტორიას, რომელიც შედის საოკუპაციო რაიონში, დაიცავს საკავშირო ჯარები და რომ მოკავშირეები მზად არიან იარაღით ჩაკრონ ყოველივე ცდა არეულობის მოსახდენად, რაც ეწინააღმდეგება მოკავშირე სახელმწიფოების ნებისყოფას.

ინგლისი და კონსტანტინოპოლი.

კროიდონი. 1 აგვისტო (რადიო). ინგლისის მთავრობამ აგრძნობინა ათინას, რომ საზღვრებთან მსხვილი რაზმების კონცენტრაციის ფაქტი წარმოადგენს საფრთხეს. საბერძნეთის გარეშე საქმეთა მინისტრმა მელტაციმ განაცხადა, რომ საბერძნეთის არმიას მიეცა უსასტიკესი გაფრთხილება, რათა თავიდან იქნეს აშორებული ყოველგვარი ინციდენტი.

იტალიის კაბინეთის კრიზისის გამო.

ლიონი. 2 აგვისტო (რადიო) იტალიის კაბინეთის კრიზისი ჯერ კიდევ არ არის დამთავრებული. მეფემ ორშაბათს მიიღო ფაქტა, რომელსაც ჯერ კიდევ პასუხი არ მიუცია.

რომი. 1 აგვისტო (რადიო) დეპუტატი ტურატი მიიღო მეფემ შაბათს, ტურატიმ გააცნო მეფეს სოციალისტური ჯგუფის თვალსაზრისი სამინისტრო კრიზისის გამო. მან აღნიშნა, რომ არ არის სასურველი ახალ კაბინეთში შეყვანილ იქნან უკიდურესი მემარჯვენე და მემარცხენე პარტიების წარმომადგენელნი.

სოციალისტების შეურიგებელ პოზიციის გამო, ორლანდომ ხელმეორედ გაბაცხადა უარი კაბინეთის შედგენის წინადადებაზე. მეფის მიერ ფაქტას გამომძახების გამო ლაპარაკობენ სათავეში ძველი სამინისტროს დატოვების შესაძლებლობის შესახებ.

პოლონეთის კაბინეთი.

მოსკოვი. 1 აგვისტო (რადიო) 30 ივლისს ვარშავაში გაიმართა მემარჯვენე პარტიების დემონსტრაცია პილსუდსკის წინამძღვრად. კორფანტის სასარგებლოდ ზოგიერთ ადგილებში მოხდა შეტაკება. დემონსტრანტებმა გამოიტანეს რეზოლიუცია, რომელიც მოუწოდებს სეიმს თავის უფლებისთვის ბრძოლისაკენ. დემონსტრანტები დაჟინებით მოითხოვდენ, რომ სეიმმა მოსთხოვოს პილსუდსკის საკონსტიტუციო ვალდებულებათა აღსრულება. გაზ. „გაზეტა ვარშავსკა“ აღნიშნავს, რომ მდგომარეობა მეტად რთული რჩება. საკითხი კორფანტის კაბინეთის შესახებ ჯერ კიდევ არ არის გადაწყვეტილი.

ბორდო. 1 აგვისტო (რადიო). ვარშავაში შესდგა კაბინეთი ნოვაკის თავმჯდომარეობით. გარეშე საქმეთა მინისტრად დანიშნულია ნარუტოვსკი, სახელდო მინისტრად სოსნოვსკი და შინაგან საქმეთა მინისტრად კამიენსკი.

ნავთი პოლონეთში.

ნაუენი. 1 აგვისტო (რადიო). პილსუდსკი აწარმოებს მოლაპარაკებას ამერიკელ ფრანგულ კამპანიასთან პოლონეთის ნავთის რაიონების ექსპლოატაციის შესახებ.

ერთა ლიგაში.

ბორდო. 1 აგვისტო (რადიო). ერთა ლიგის სამანდატო კომისიას, რომელიც იკრიბება 1 აგვისტოს ჟენევაში, პირველად შესაძლებლობა ექნება განიხილოს საკითხი მანდატების ქვეშ მყოფ ტერიტორიებზე ადმინისტრაციული წესრიგის შესახებ.

ერთა ლიგის საბჭოს შემდეგი სხდომა დანიშნულია 30 აგვისტოსათვის, 4 დღით წინ პლენარულ სხდომამდე. მთავარი საკითხია—მანდატი პალესტინასა და სირიაზე.

პაციფისტური დემონსტრაციები.

ბორდო. 1 აგვისტო (რადიო). ომის წლისთავის დღეს ლონდონში 5 დიდი პროცესია გაემართა გაიდ პარკისაკენ, ჭალაქის გზით. გაიდ-პარკში გამოტანილ იქნა რეზოლიუციები, რომლებშიდაც პროტესტს გამოსთქვამდენ ომის ყოველგვარ შესაძლებლობის წინააღმდეგ და მოუწოდებდნენ ევროპასა და ამერიკას ერთობისაკენ მშვიდობიანობის აღდგენის საქმეში.

მუხტაფა ქემალი ფრონტზე.

რომი. 1 აგვისტო (რადიო). მუსტაფა-ქემალ-ფაშა ანგორიდან გაემგზავრა ფრონტზე.

კონფერენცია ლონდონში.

რომი. 1 აგვისტო (რადიო). ნიტტიმ მიმართა ლონდონის საერთაშორისო კონფერენციას წერილით, რომელშიდაც უსურვებს მას ნაყოფიერ მუშაობას.

— კონფერენციამ მოიწონა დადგენილება სრულ საერთო განიარაღების შესახებ. საკითხი სავალდებულო სამხედრო სამსახურის გაუქმების შესახებ განზრახულია გადაეცეს ერთა ლიგას.

პუანკარეს სიტყვა.

რომი. 1 აგვისტო (რადიო). არგონნში დაღუპულ მეომართა ძეგლის გახსნის დროს, პუანკარემ წარმოსთქვა სიტყვა, რომელშიდაც განაცხადა, რომ გერმანიამ უხდა გამოასწოროს მის მიერ ჩადენილი ბოროტება. თუ რომ წინააღმდეგ წავა ის უნდა ვაიძულოთ ამისათვის.

ბერლინის ბირჟაზე.

რომი. 1 აგვისტო (რადიო). პოლიტიკური მდგომარეობის გამოურკვევლობის გამო ბერლინის ბირჟაზე პანიკა მეფობს. შაბათს ოდლარი ღირდა 650 მარკა.

წვიმები ჩინეთში.

რომი. 1 აგვისტო (რადიო). ძლიერმა ნიაღვარმა ჩრთილოეთ ჩინეთში წალეკა მინდვრები პეკინში, წვიმების გამო დაინგრა 1500 სახლი.

პუანკარეს ინგლისში გაგზავრების გამო.

კროიდონი. 2 აგვისტო (რადიო). საფრანგეთის მთავრობამ 1 აგვისტოთი განსაზღვრა პუანკარეს ლონდონში ჩავლა, რის გამოც ვალფურმა განაცხადა, რომ ბრიტანეთის მთავრობა მოხარული იქნება ამ დღეს მიიღოს საფრანგეთის პრემიერი, ხოლო ძალიან სასურველია ამ დღესვე ლონდონში ყოფნა. იტალიის და ისპანიის პრემიერებისა, და ამიტომ უფრო მიზანშეწონილი იქნებოდა პუანკარეს ლონდონში ჩასვლა მომხდარიყო სწორედ იმ დღეს, როდესაც გათავდება იტალიის კაბინეთის კრიზისი.

ირლანდიაში.

კროიდონი. 1 აგვისტო (რადიო). სამხრეთ ირლანდიაში ბრძოლა გრძელდება. სოფ. ბრიფური, რომელიც მდებარეობს კილმალუკიდან 5 მილის მამძილზე, დღეს ღამით დაიკავეს მთავრობის ჯარებმა. დილით ლაპარაკობდენ აგრეთვე კილმალლუკის დაკავების შესახებ.

დე-ვალერი წინანდებურად იმყოფება ირლანდიაში და ჯერ არ გამგზავრებულა ამერიკაში. ის მეთაურობს აჯანყებულებს და ჰკარგავს პოზიციებს ერთი-მეორეზე.

რომი. 1 აგვისტო (რადიო). აჯანყებულებმა დაიკავეს ირლანდიაში ქალაქი ტიპპერელი.

იტალიაში

ბორდო. 1 აგვისტო (რადიო). შრომის კავშირის ცენტრალურმა კომიტეტმა რიგაში ერთი ხმის უმრავლესობით დაადგინა გამოაცხადოს გაფიცვა. გენუაში გაფიცვა უკვე დაიწყო. მთავრობამ მიიღო სასწრაფო ზომები, რათა აკრძალულ იქნეს ყოველგვარი კრებების გამართვა. გაზ. „ავანტში“ გამოქვეყნებულია მშრომელთა კავშირის პროკლამაცია, რომელიც აცხადებს საერთო გაფიცვას 31 ივლისის შუაღამიდან.

გაზ. „მონდოში“ გამოქვეყნებულია ფაშისტების პროკლამაცია, რომელიც წინადადებას იძლევა განა გრძოს მუშაობა და დააცალოს მთავრობას 48 სათი თავის ავტორიტეტის გამოსაჩენათ, რის შემდეგ ფაშისტები მოითხოვენ მოქმედების სრულს თავისუფლებას.

რომი. 1 აგვისტო (რადიო) ფაშისტებმა და რესპუბლიკანელებს შორის მომხდარ შეთანხმების გამო და მთავრობის მიერ ზომების მიღების შემდეგ, მდგომარეობა იტალიაში გაუმჯობესდა. ყველგან განაახლეს მუშაობა.

ესპარსეთში

ბორდო. 1 აგვისტო (რადიო) თეგერანში მეჯლისმა მისცა ხმა კრედიტის გახსნას, საფრანგეთის მიწად მოქმედების სასწავლებელში 150 სპარსელ-მოწაფის გასაგზავნად.

ამიერ-კავკასიის ფედერაციაში საქართველო

წაღვერი.

საკურორტო ცხოვრება.

ამ წელს კურორტის სეზონი შარშანდელზე უფრო გამოცოცხლებულია. 1 აგვისტომდე მოაგარაკენი შარშანდელთან შედარებით ორჯერ მეტი ირიცხებოდა: წარსული წლის ზაფხულის განმავლობაში სულ აღწერილი იყო 400 ოჯახი, ეხლა კი უკვე 732 ირიცხება და მოაგარაკენი კიდევ ემატებიან. ავადმყოფთა რიცხვი ჯანმრთელობის სახლთა კომისარიატის ორ სანატორიებში 33 პროცენტით აღემატება შარშანდელს. წელს სანატორიებში მოვიდნენ აგრეთვე თბილისის ორი საბავშვო კოლონია—85 ბავშვებით და რკინის გზელთა დასასვენებელ სახლიდან—30 კაცი.

თესვის კამპანია.

წაღვერის რაიონში თესვის კამპანია კარგად ჩატარდა. მცხოვრებლებს დაურიგდა 1000 ფუთამდე სათესი მარცვალი. სათესი მინდვრები ორჯერ მეტია შარშანდელთან შედარებით, სახელდობრ 500 დეს. ამ ჟამად ბაზარზე ხორბალი 30 პროცენტით ნაკლებს ფასობს შარშანდელთან შედარებით. სათესი მინდვრების ერთი მესამედი უჭირავს სიმინდს, დანარჩენი კი ხორბალს,

ახერგეიჯანი

სასურსათო გადასახადის აკრეფა

25 ივლისისათვის სასურსათო სახალხო კომისარიატში შემოვიდა შემდეგი ცნობები. შამხორის მაზრაში რაიონები დანაწილებულია დამმზადებელ კანტორების შორის. სად. დალიარის კანტორას ეკუთვნის შამხორის, ჭედაბეკის და სლავიანსკის უბანი, სად. ძეგამის კანტორას—ძეგამის უბანი. განუწყვეტელი წვიმები 3 დღის განმავლობაში ხელს უშლიან პურის გაღეწვას, მაგრამ მიუხედავად ამისა სასურსათო გადასახადი მაინც შემოდის. კუმატლინის მაზრაში გატარებულია რეგისტრაციაში საქონელი, რომელზედაც სასურსათო გადასახადი ვრცელდება: 336 სული მსხვილ ფეხა, 4468 წვრილ ფეხა საქონელი და 15 ღორი. მაზრის მწყემსთა იალაღზე გადასვლის გამო, გადასახადის აკრება არ შეიძლება მოხდეს 15 აგვისტომდე.

[illegible] მაზრაში [illegible] ადგილებზე დაიწყო სასურსათო გადასახადის აკრება, მცხოვრებთა 90 პროც. ჯერ კიდევ იალაღზე იმყოფება. შემახის მაზრაში პურის მკა გრძელდება. დაბლობ ადგილებში, წვიმები უშლიან ხელს პურის მომკას და გაღეწვას. გადასახადის აკრეფა დაიწყება აგვისტოდან. აგდანის მაზრაში პური მომკილია, მაგრამ გაღეწილი ყველგან არ არის მაგალითად ქალაქის რაიონის ზოგიერთ სოფლებში პური გაიღეწება არა უადრეს აგვისტოს თვისა. სასურსათო გადასახადი მაინც შემოდის ორი დღის განმავლობაში შემოვიდა 656 ფ. ხორბალი, 1.104 ფ. თივა. კუბინის მაზრაში 25 ივლისამდე შემოვიდა სასურსათო გადასახადი 140 ფ. ხორბალი და 161 ფ. ქერი. სასურსათო გადასახადის აკრეფას ხელს უშლის ძლიერი წვიმები.

ნავთის ფრონტზე. 25 ივლისს გატანილია ბაქოდან ასტრახანში შავი ნავთის პროდუქტები 186011 ფუთი ნათელი პროდუქტები—75675 ფუთი. პეტროვსკიდან ასტრახანში გატანილია პარაფინიანი ნავთი 107479 ბაქოდან კრასნოვოდსკში—შავი პროდუქტები—186011 ფუთი.

სახალხო განათლების განყოფილებაში.

ტაუზში არსებობს სახალხო განათლების განყოფილება, რომლის გამგებლობაშიაც არის 20 სკოლა 900 ბავშვით. (800 ვაჟი და 90 ქალი) ამ სკოლების რიცხვში შედის 1 რუსების, 4 გერმანელების სკოლა, ქალებიდან 60 მუსლიმანია, 30 გერმანელი და 10 რუსი.

ნაკლულევანებაა მასწავლებლებისა, განსაკუთრებით ქალი-მასწავლებლებისა. სრული უქონლობა რუსულ სახელმძღვანელოებისა. პოლიტიკურ-განათლების განყოფილებამ მოაწყო წერა-კითხვის უცოდინარობის სალიკვიდაციო კურსები. ასეთივე კურსები არსებობს სპეციალურად მუსლიმან ქალებისათვის, მაგრამ მათ სათანადო შედეგებს ვერ მიაღწიეს. რადგან არ იყო მასწავლებელი მუსლიმანი ქალები პოლიტიკურ განათლების გამგებლობაში იმყოფება ბიბლიოთეკა-სამკითხველო თათრულ, რუსულ და გერმანულ ენებზე. სულ დაახლოვებით 2000 წიგნია, უმთავრესად რუსული წიგნებია. გაიხსნა მუშათა და გლეხთა კლუბი, სადაც ყოველ კვირაში იმართებოდა წარმოდგენები რუსულ და თათრულ ენაზე. არ არის სახელოსნო სასწავლებელი, რომელიც ტაუზში ფრიად საჭიროა. [illegible] გერმანული შკოლებისა, სასკოლო განათლების საქმე ძალიან სუსტად არის დაყენებული.

ბაქოს მაზრობა. სამაზრო კომიტეტმა მიმართა ზღვით მიმოსვლის კასპიის ოლქის სამმართველოს შუამდგომლობით, 15 პროცენტიან შეღავათის დაწესების შესახებ იმ ტვირთებზე, რომელიც იგზავნება კომიტეტის სახელზე, დაწესებულებათა, კოოპერატივთა და კერძო პირთა მიერ და აგრეთვე იმ საქონელზე, რომელიც მიდის ბაზრობიდან, როგორც ეს დაწესა ოლქის სამმართველომ ნიჟეგოროდის ბაზრობისათვის.

ორკვირეულ მაშტაბში. კალამაშრაიკომის მიერ გამოცხადებული დამშეულთა დამხმარე ორკვირეული სოფ. მაშტაგში განსაკუთრებული წარმატებით ჩატარდა. წარმოდგენის საყურებლად შესასვლელ ბილეთში გლეხები ხშირად იხდიდენ 15—25 მილ მან. მიტინგზე შეიკრიბა 1.000 ფ. მარილი, 120 არშ. მანუფაქტურა, 25 წყვილი სანდალი, 111 ფუთი ქერი, 19 ფუთი ხორბალი და 233.300.000 მანეთი ფულად. წარმოდგენიდან შემოვიდა 1.200.000.000 მანეთი.

სასურსათო

საბალო სასურსა[illegible] მიერ მიღებულ დამა[illegible] მიზედვით სასურსათო [illegible] კამპანია მთელს რესპუ[illegible] თად კარგათ მიმდინა[illegible] ზოგიერთი ადგილი, სადა[illegible] ხადო მუშაობა მოისუსტებ[illegible] სასურსათო კომისარიატის [illegible] ებულია სათანადო ზომები [illegible] ბის გასაცხოველებლად. ყველა [illegible] ადგილას კომისარიატი დ[illegible]მატ[illegible] ინსტრუქციებს და დირექტივებს [illegible] ლევს და ამას გარდა გამოცდილ[illegible] ვიზორ-ინსტრუქტორებს უგზავნი[illegible] კომისარიატის ინსტრუქტორ-რევიზორები, რომელნიც ალმოსავლეთ საქართველოს მაზრებში იყვნენ დაგზავნილნი, ნელნელა ბრუნდებიან ტფილისში. ისინი ხელახლა იგზავნებიან მეორე მაზრებში, რაც მათი პირადი ხელმძღვანელობაა საჭირო.

სიღნაღის მაზრა უკვე მოიარა სახალხო სასურსათო კომისარიატის რევიზორ-ინსტრუქტორმა ამხ. ნეგრებეცკიმ, რომლის მოხსენებაც შემდეგის სახით გვიხატავს სასურსხთო გადასახადის კამპანიის მსვლელობას სიღნაღის მაზრაში. მუშაობა საერთოდ სწრაფად სწარმოებს. გადასახადის შესაგროებლად სიღნაღის მაზრა ხუთ რაიონად არის გაყოფილი. ეი ეს რაიონებია: ქოდალოსი, შარაქისა, მაჩხაანისა, გურჯაანისა და ალაზნის გაღმა მხარე. პირადად ინსტრუქტორმა ამხ. ნეგრებეცკიმ ქოდალოს რაიონი მოიარა. ამ რაიონში 5 თემი შედის: კაჭრეტისა, არაშენდასი, კანდაურისა, კაკაბეთისა და იორმუღანლოსი. კაკაბეთის თემში მთელი წინასწარი მუშაობა დასრულებულია. მეურნეობებზე გადასახადის გაწევა ივლისის 28 თვის იყო დანიშნული. კანდაურის თემში სოფლებზე გადასახადის გაწერა დასრულებულია კარგა ხანია. მეურნეობებზე გაწერა ახლა დასრულდა. თანახმად ინსტრუქტორის მოთხოვნისა მეურნეობებზე გადასახადის გაწერა მოსახლეობის წარმომადგენელთა თანადასწრებით სწარმოებს. კარეთში ივლისის 27-სთვის იყო დანიშნული გადასახადის [illegible] ლავათის დაწესების შესახებ იმ ტვირთებზე, რომელიც იგზავნება კომიტეტის სახელზე, დაწესებულებათა, კოოპერატივთა და კერძო პირთა მიერ და აგრეთვე იმ საქონელზე, რომელიც მიდის ბაზრობიდან, როგორც ეს დაწესა ოლქის სამმართველომ ნიჟეგოროდის ბაზრობისათვის.

ორკვირეულ მაშტაბში. კალამაშრაიკომის მიერ გამოცხადებული დამშეულთა დამხმარე ორკვირეული სოფ. მაშტაგში განსაკუთრებული წარმატებით ჩატარდა. წარმოდგენის საყურებლად შესასვლელ ბილეთში გლეხები ხშირად იხდიდენ 15—25 მილ მან. მიტინგზე შეიკრიბა 1.000 ფ. მარილი, 120 არშ. მანუფაქტურა, 25 წყვილი სანდალი, 111 ფუთი ქერი, 19 ფუთი ხორბალი და 233.300.000 მანეთი ფულად. წარმოდგენიდან შემოვიდა 1.200.000.000 მანეთი.

ქრონიკა

◆ **პირველიდან 5 აგვისტომდე ხუდადოვის ტყის და კუკიის სახაფლოს რაიონში იქნება თოფის სროლა და ფრქვევა საომარ გრანატებისა. ქალაქის კომენდანტის შაგიერ გეგელაშვილი.**

საქართველოს საისტორიო და საეთნოგრაფიო საზოგადოებაში.

კამათი „ვეფხის ტყაოსნის“ შესახებ. პარასკევს, 4 აგვისტოს, საღამოს 8 საათზე, ხელოვანთა სასახლეში (სერგიევის ქ. № 8), მოხდება „საქართვ. საისტორ. და საეთნოგრ. საზოგადოების“ კრება, რომელზედაც ლ. მელიქსეთ-ბეგი წაიკითხავს მოხსენებას „ნინოწმინდის“ ტაძრის შესახებ, რის შემდეგაც გაიმართება კამათი ს. გორგაძის მოხსენების გამო: „ორიგინალობის საკითხი რუსთველის შემოქმედებაში“. ამ მოხსენების მოკლე შინაარსი და თეზისები დაბეჭდილი იყო „ტრიბუნის“ № 258-ში და „ბაბტრაონის“ უკანასკნელ ნომერში.—კრებაზე დასწრება არა წევრთაც შეუძლიათ.

პარტიული ცხოვრება

საქართველოს კომპარტიის ცეკას მუშაობის ანგარიში

(მაისში და ივნისში)

(გაგრძელება იხ „კომუნისტი“ № 173, 174, 175).

მუშაობა საბჭოთა აღმშენებლობის სფეროში.

პარტკომები და აღმასკომები შეთანხმებულ მუშაობას აწარმოებენ, მაგრამ მაინც იყო ზოგიერთი შემთხვევები ამ შეთანხმებულ მუშაობის დარღვევისა. იყო შემთხვევები როდესაც პარტკომებს უშუალოდ უხდებოდათ ხელმძღვანელობა გაეწიათ საბჭოთა მუშაობისთვის. აღმასკომის ან მისი ორგანოების სისუსტის გამო განსაკუთრებით პარტკომებს უხდებოდათ ჩარეულიყვნენ მიწაითმოქმედების განყოფილების საქმეებში, რადგანაც სერიოზული იყვნენ ის საკითხები, რომელთაც ის იხილავდენ.

იყო ისეთი შემთხვევებიც, როდესაც აღმასკომის თავმჯდომარე თავის ნებით ხელმძღვანელობდა პარტკომულ მომუშავეების მოქმედებას, ხსნიდა მათ თავიანთ თანამდებობიდან და გადაყავდა ისინი საბჭოთა მუშაობაზე, პარტკომის სანქციის გარეშე. ასეთ არა ნორმალური ფაქტების სალიკვიდაციოთ ცეკამ დაიგზავნა სპეციალური ცირკულიარი პარტკომებისა და აღმასკომების ურთიერთობათა შესახებ.

სამაზრო კომიტეტებსა და აღმასკომებს შორის შემდეგი კავშირი არსებობს: აღმასკომებთან არსებობს კომფრაქცია, რომლის საშუალებითაც სამაზრო კომიტეტი აწარმოებს თავის გავლენას აღმასკომზე.

აღმასკომის ფრაქციის მდივნები და აღმასკომების თავმჯდომარენი შედიან სამაზრო კომიტეტებში.

მაისში აღდგენილ იქნა სვანეთის რევკომი, რომლის თავმჯდომარეთაც დანიშნულია ძველი გამოცდილი ამხ. თენგიზ ჟღენტი. რადგანაც ეს მხარე ძალიან დაშორებულია ცენტრზე, ამიტომ ინფორმაციის საქმეც სუსტად არის დაყენებული. მოხდა თბილისის ქალაქის საბჭოს ახალი არჩევნები, რომლის 96 პროც. კომუნისტები შეადგენენ.

ყველაზე უფრო ჩამორჩენილად საბჭოთა მუშაობის ინტენსივობის მხრივ, ითვლებიან შემდეგი მაზრები: თიანეთის, დუშეთის, ახალქალაქის, ბორჩალოს, ლეჩხუმის და ნაწილობრივ შორაპნის.

ამის მიზეზი უმთავრესათ არის მომზადებულ და ავტორიტეტულ მუშაკების ნაკლებობა.

სისხლის სამართლის ბანდიტიზმთან ბრძოლა სათანადო წარმატებით მიმდინარეობს.

მიმდინარე საანგარიშო პერიოდში მოსპობილ იქნენ ძლიერი ბანდიტური ორგანიზაციები გორისა და დუშეთის მაზრებში და ავტონომიურ სამხრეთ ოსეთში.

ბანდიტიზმის საბოლოო ლიკვიდაციისათვის, ადგილობრივ პირობების მიხედვით, მიმართავენ ამნისტიის მეთოდს.

კოოპერაციის ხელში ჩაგდების სფეროში დასახულია კონკრეტული გეგმა მისი თანდათანობითი დაპურობისა იმ პირობით, რომ ამ პროცესმა დამღუპველი გავლენა არ მოახდინოს კოოპერაციის არსებულ აპარატზე.

გადაწყვეტილ იქნა კოოპერატიული კურსების მოწყობა 30 კაცისათვის და 24 ივნისიდან მეცადინეობის დაწყება, ცეკამ უკვე დაუგზავნა ცირკულიარი მაზრებს თითო ორგანიზაციიდან ერთი ერთი ამხანაგის კურსებზე გამოგზავნის შესახებ.

ადგილობრივ ორგანიზაციებს ძალიან კარგათ ესმისთ კოოპერაციის დაპყრობის აუცილებლობა. ჯერჯერობით შეიძლება გამოგვეგლიჯა მენშევიკებიდან შემდეგი რაიონები:

სახელმწიფო ბანკის და [illegible] ნელ-ნელა, [illegible] ბრძოლა [illegible] ბრძოლა [illegible] ტურ ბრძოლას საბჭოთა ხელისუფლების წინააღმდეგ, დაწყებული უშუალო გამოსვლებით და გათავებული ტერორისტული აქტებით პროლეტარიატის საუკეთესო წინამძღოლთა წინააღმდეგ: ვოლოდარსკის და ურიცკის მოკვლა და ლენინის დაჭრა, და კერძოდ ბაქოს 26 საუკეთესო კომუნისტების ინგლის რუსეთის ჯალათების ხელში გადაცემა, რკინის გზის მილიციის მეორე რაიონის № 11 კომიხარეიკა ზიზღს უცხადებს ეკერების მკვლელებისა და მცარცველების შაიკას და მოითხოვს პროლეტარულ რევოლუციონურ სასამართლოსგან მათ შეუბრალებელ დასჯას.

პროვინციაში

ᲮᲕᲐᲜᲔᲗᲘ.

სკოლების მდგომარეობა.

სკოლების რიცხვი ზემო სვანეთის მაზრაში თითქოს საკმარისი, მაგრამ სწავლა არც ყოფილა მათში გარდა ორისა. სკოლები უკიდურეს მდგომარეობაშია: შენობა დაზიანებულია, მინები ჩალეწილი მენშევიკური მთავრობის ტყვეებით. მასწავლებლებმა შკოლებში მაცდინობას თავი დაანებეს, ვინაიდან მათ არ შეეძლოთ ასეთ ჩანგრეულ შენობებში გაეგრძელებიათ მაცდინობა. ისინი მეტი წილი მენშევიკები იყვნენ, მაცდინობას სკოლაში თავს ანებებდნენ და მენშევიკურ პარტიის არჩევნებზე მუშაობას მეტ დროს ანდომებდნენ. მენშევიკ. მთავრობამ სვანეთში სკოლების ინსტრუქტორად დანიშნა ბ. ხერგიანი, რომელსაც მოჰქონდა სვანეთის მასწ. ჯამაგირები.

მასწავლებლების ჯამაგირებით ქუთაისში ყიდულობდენ მატყლს და მერე მასწავლებლებს ანუგეშებდნენ მატყლის გაყიდვით და ჯამაგირს მაშინ დაგირიგებთო, მაგრამ ის მალე არ საღდებოდა და მასწავლებლებიც უჯამაგიროდ რჩებოდენ 5—6 თვის განმავლობაში. ბ. ხერგიანმა გამოიტანა მასწ. დასარიგებლად ჩაი და შაქარი, მაგრამ ის მან მიითვისა.

წმინდათ ემსახურებოდა თავის მოვალეობას ი. გუჯეჯიანი, სარ. გუჯეჯიანი და ნ. იოსელიანი, მაგრამ ჯამაგირები მათაც არ მიუღიათ მენშევიკებისაგან.

საბჭოთა ძალა უფლების დამყარების შემდეგ სვანეთის სკოლებში მაცდინობაც იწყება. იმედია, რომ უფრო ენერგიულად იმუშავებს მთავრობა სვანეთის სკოლებისათვის.

მუშა სვანი: პ. მარგიანი.

ᲚᲐᲜᲘᲠ-ᲫᲣᲪᲘᲠᲘᲡ ᲗᲔᲛᲘ.

(ხონის რაიონი)

ღანირ ქუტირის თემი კულტურულად ჩამორჩენილია, ამ თემში ერთი სამკითხველოც არ არსებობს, და მშრომელ ხალხს არა აქვს საშუალება გაზეთები იკითხოს, დღევანდელ მდგომარეობას გაეცნოს და საერთოდ დაადგეს პოლიტიკურ-კულტურულ გათვითცნობიერების გზას, საჭიროა ღანირ-ქუტირის მოწინავე პირებმა მეტად კი პარტიული ამხანაგებმა, მიაქციონ ამას ყურადღება და გახსნან სამკითხველო.

ამჟამად ცუდ მდგომარეობაშია სასწავლებლების შენობებიც განსაკუთრებით სოფ. გვაზაურის სკოლის შენობა; დღეს თუ ხვალ ჭარი უჭადის მას დანგრევას. არა აქვთ შეძლება ადგილობრივ მცხოვრებით რომ შეაკეთონ ის?—შეძლება აქვთ ტერიონ ბერიძემ, ნიკოლოზ ბერიძემ, ნესტორ